

Einde van de wereld niet voor morgen

De vrouw lag languit in het midden van de straat. Ze had een winterjas aan. Dichtbij haar lag een kind. Naast hen: een tas en twee draagkooien met in elk een hond. Toen de echtgenoot en vader die foto zag, zei hij: 'Ik herken ze aan de spullen die ze bijhadden.' Het was een van de vele, rampzalige beelden die ons uit Oekraïne bereikten. Zoals dat in iedere oorlog en bij iedere grote ramp gebeurt: altijd weer leveren ze beelden op die in het collectief geheugen opgeslagen blijven. Denk aan de foto van het jongetje, netjes gekleed, rode laarsjes aan, kleine bootvluchteling, dood op een strand, verdronken in de Middellandse zee. En het migrantenkindje op de schoot van zijn moeder in een vluchtauto, doodgeschoten in ons land door een agent. Of onlangs, de hoogbejaarde Russische grootmoeder in Moskou, betogend tegen de agressie van Poetin en vervolgens opgepakt en gevangengezet. En lang geleden, het kleine, naakte meisje, huilend wegrennend uit haar door napalm gebombardeerd en brandend dorp in Vietnam.

De dood van kinderen raakt ons het diepst. Ook als ze het slachtoffer zijn van een ongeval. Of een moord. Of als het kind een ziekte niet overleeft. Hulpverleners, politie, brandweermensen, zorgkundigen die het meemaken, getuigen vaak dat ze de dood van een kind het moeilijkst van zich kunnen afzetten. En wat dan te denken van de ouders van dat kind, de grootouders, broers, zussen, vriendjes...

Er zijn ook kinderen die van honger sterven. Op de beelden die ons bereiken, zien we ze meestal totaal uitgemergeld, met grote ogen in een verschrompeld gezichtje... Ondervoeding, zo blijkt uit onderzoek, is de grootste kinderdoder, met jaarlijks zowat vijf miljoen slachtoffertjes. En zo kunnen we doorgaan: onze planeet is meer dan ooit een tranendal, een oord van haat, wreedheid, uitbuiting, geweld. Wordt het ooit beter?

Terwijl ik dit schrijf gaat de telefoon. Een onbekende vrouwenstem zegt dat ze zoveel mogelijk mensen probeert te bereiken om hen te vragen goed na te denken over de toestand van de wereld. Wauw, van een toeval gesproken. Ik antwoord dus naar waarheid dat ik daar net mee bezig was. 'Zeer goed, zegt ze. Want is het niet duidelijk geworden dat God met ons geen geduld meer heeft en we ons mogen verwachten aan de Apocalyps, aan het einde van de wereld?' Ik antwoord dat ik als christen geloof in een andere, een meer geduldige God, die meer oog heeft voor het grote en kleine goede in de meerderheid van zijn schepselen, dan voor het kwade van heerszuchtige mannen die zonder moeite over lijken gaan. Ik wacht niet op haar antwoord en vraag of ze een Getuige van Jehova is. Dat beaamt ze. Ze voegt er meteen aan toe dat ook zij gelooft in de goedheid van veel mensen. Maar staat daar niet tegenover dat het nooit eerder zo slecht met de wereld ging als vandaag? En dat we ons dus toch maar beter kunnen voorbereiden op het laatste oordeel? Want zien we niet alle tekenen zoals ze in de bijbel staan: de oorlogen, de valse profeten en ga zo maar door... 'Ik vind, zegt ze nog, dat ook katholieken daar beter eens zouden over nadenken.' Ik beloof dat ik dat zal doen, waarna we vriendelijk afscheid nemen. Pas dan vraag ik me af hoe ze aan mijn nummer geraakt is.

Maar, hoe dan ook, het telefoontje heeft niet het effect dat de Jehovahgetuige er misschien van verhoopte. Ik denk aan beelden die ik gisteren zag: een tienermeisje in een zwaar toegetakeld huis dat het stof van de piano veegt en begint te spelen, een klein meisje, zingend in een schuilkelder vol mensen die even hun angst vergeten. En zo nog meer kinderen, jongeren, volwassenen die een instrument bespelen en samen zingen. Ik denk dat zolang mensen dat kunnen – zeker in oorlogstijd – niet alle hoop verloren is en de Apocalyps nog niet voor morgen zal zijn.

T.S.